Bedömningsstöd till Tummen upp! SO kartläggning åk 3

Kursplanerna i Lgr22 har huvudrubrikerna syfte, centralt innehåll och kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper där syftet avslutas med vilka kunskaper och förmågor eleverna ska utveckla i respektive SO-ämne.

Syftestexten skiljer sig åt mellan de samhällsorienterande ämnena och det är därför viktigt att läsa och tillgodogöra sig de olika kursplanerna för geografi, historia, religionskunskap samt samhällskunskap.

Bedömningsstödets struktur

Bedömningsexemplen har följande gemensamma struktur:

1) Först presenteras elevuppgiften.

2) Sedan följer "Ta ställning till följande", som är några konkreta råd till dig vad du kan titta extra på.

3) Exempel på hur uppgiftssvar av elever kan se ut presenteras på två nivåer: godkänd nivå och högre nivå.

4) Slutligen finns bedömningskriteriet som är relevant för just denna uppgift och bedömning.

Vår förhoppning är att bedömningsstödet till *Tummen upp! SO kartläggning åk 3* ska hjälpa dig att göra en säkrare bedömning av elevernas kunskaper.

Att leva tillsammans

VARFÖR HAR VI REGLER?
Sidan 2, uppgift 5

Varför behövs det regler?

TA STÄLLNING TILL FÖLJANDE:

- Kan eleven framföra sina åsikter?
- Kan eleven förklara varför regler behövs?
- Kan eleven se vad konsekvenserna skulle bli om det inte fanns regler?

ELEVSVAR PÅ GODTAGBAR NIVÅ	ELEVSVAR PÅ HÖGRE NIVÅ
Eleven förklarar varför det behövs regler. **"Så att alla vet vad de får göra."** **"För att vi ska kunna lära oss något i skolan."**	Eleven förklarar varför det behövs regler, och pekar på konsekvenser om regler inte fanns. **"Om det inte fanns regler kan det bli kaos och det är bra att vet vad som gäller."** **"För att det ska vara ordning i skolan och trafiken eller på en fotbollsmatch och annars skulle alla göra precis som de ville. Och det kan bli stökigt och orättvist."**

KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV GODTAGBARA KUNSKAPER I SLUTET AV ÅK 3

Eleven visar grundläggande kunskaper om samhällsförhållanden.
Eleven beskriver likheter och skillnader samt orsaker och konsekvenser i sammanhang som är relevanta för ämnet.

Att leva tillsammans

ATT FLYTTA

Sidan 6, uppgift 1 och 2

1. Varför flyttar människor ibland? Skriv några orsaker till att man *väljer* att flytta.

2. Ibland blir människor tvungna att flytta. Skriv några orsaker till varför man *måste* flytta.

TA STÄLLNING TILL FÖLJANDE:

- Kan eleven se tänkbara orsaker till varför människor *väljer* att flytta eller *måste* flytta?
- Har eleven förmåga att se frågan utifrån olika perspektiv?

ELEVSVAR PÅ GODTAGBAR NIVÅ

Eleven ger några tänkbara orsaker till både varför människor *väljer* att flytta och varför människor *måste* flytta.

1. "För att få bättre jobb och bättre hus."

2. "För att det är krig. För att man skiljer sig."

ELEVSVAR PÅ HÖGRE NIVÅ

Eleven ger några tänkbara orsaker till både varför människor *väljer* att flytta och varför människor *måste* flytta. Dessutom ser eleven samband och förklarar konsekvenser.

1. "Man trivs inte där man bor för att det är för litet för man har kanske fått många barn som vill ha egna rum. Man kanske inte gillar stan och väljer att flytta till landet med inte så mycket trafik och avgaser."

2. "Om det är krig i ens land och man kan bli dödad eller hamna i fängelse där då måste man flytta. Om ens föräldrar skiljer sig då måste man flytta till olika lägenheter. Om man inte har jobb där man bor då har man inte råd att bo kvar i huset och då måste man flytta till nåt annat ställe med billigare hyra."

KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV GODTAGBARA KUNSKAPER I SLUTET AV ÅK 3

Eleven beskriver likheter och skillnader samt orsaker och konsekvenser i sammanhang som är relevanta för ämnet.

Att leva tillsammans

FÖRR OCH NU

Sidan 7–8, uppgift 1 och 2

1. Jämför livet i staden förr och nu. Vilka likheter och skillnader finns det?
2. Jämför livet på landet förr och nu. Vilka likheter och skillnader finns det?

TA STÄLLNING TILL FÖLJANDE:

- Kan eleven utifrån bilderna redogöra för likheter och skillnader mellan livet förr och nu?
- Kan eleven dra enkla slutsatser till varför det är skillnad på livet förr och nu?
- Kan eleven se möjliga orsaker till utvecklingen?

ELEVSVAR PÅ GODTAGBAR NIVÅ

Eleven gör enkla jämförelser utifrån bilderna och visar på likheter och skillnader.

1. Likheter: "Gator och hus är likheter."

Skillnader: "Det är fler bilar nu än förr i tiden."

2. Likheter: "Åkern och huset är lika."

Skillnader: "Det är fler människor som jobbade på landet förr. Traktor nu men inte förr."

ELEVSVAR PÅ HÖGRE NIVÅ

Eleven gör jämförelser utifrån bilderna och resonerar kring orsaker till skillnader och likheter.

1. Likheter: "Människor, affärer, torg och vägar fanns i stan förr och finns nu också."

Skillnader: "Det bor fler människor i stan nu och man behöver många hus som de kan jobba och bo i så nu är husen högre och ligger tätare ihop. Människor har uppfunnit mer tekniska saker som bilar och el så nu finns det gatljus, tåg och tunnelbanor i stan."

2. Likheter: "Man odlar samma saker nu som förr."

Skillnader: "På landet behöver inte lika många människor jobba på bondgården nu för att man har uppfunnit moderna maskiner som gör jobbet nu."

KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV GODTAGBARA KUNSKAPER I SLUTET AV ÅK 3

Eleven beskriver likheter och skillnader samt orsaker och konsekvenser i sammanhang som är relevanta för ämnet.

Att leva tillsammans

VAD GÖR DU DÅ?
Sidan 9, uppgift 1–5

1. Du är med en kompis i affären. Plötsligt ser du att kompisen tar godis utan att betala. Vad gör du då?
2. Varför gör du så?
3. Du ser några i din klass vara elaka mot en annan elev. Vad gör du då?
4. Varför gör du så?
5. Diskutera med en kompis. Vad tyckte ni lika?
Vad tyckte ni olika?

TA STÄLLNING TILL FÖLJANDE:

- Kan eleven uttrycka egna åsikter?
- Motiverar eleven sina åsikter?
- Lyssnar eleven på sin kompis och får nya infallsvinklar?
- Kan eleven bemöta argument?

ELEVSVAR PÅ GODTAGBAR NIVÅ

Eleven uttrycker sina ståndpunkter, men har svårt att engagera sig i kompisens uppfattningar.

1. "Jag hade sagt till nån i kassan.

2. "För att man inte får ta saker."

3. "Jag hade sagt till en fröken.

4. "För att ingen ska bli mobbad."

5. "Vi tycker inte lika om nåt."
"Vi tycker bara olika om allt."

ELEVSVAR PÅ HÖGRE NIVÅ

Eleven uttrycker sina ståndpunkter, och prövar sina ställningstaganden i mötet med kompisens uppfattningar vilket leder till ett utvecklat resonemang.

1. "Jag säger till kompisen att det är fel."

2. "För att man måste betala i affären för det som man vill ha."

5. "Vi tyckte lika om att man inte bara får ta saker utan att betala."
"Vi tyckte olika om att man bara ska säga till sin kompis utan att berätta för en vuxen. Men jag tycker att man kan viska det till kompisen så att den får en chans att lägga tillbaka godiset och göra rätt. Men det är kanske viktigt egentligen att kompisens föräldrar får veta så att dom kan prata med sitt barn om att det är fel att ta saker."

KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV GODTAGBARA KUNSKAPER I SLUTET AV ÅK 3

Eleven samtalar om människors livsfrågor och levnadsvillkor
ur olika perspektiv.

Att leva i närområdet

KRISTENDOM FÖRR OCH NU

Sidan 13, uppgift 1

Jämför skolan förr i tiden med skolan idag. Vad är lika?
Vad är olika?

TA STÄLLNING TILL FÖLJANDE:

- Kan eleven utifrån bilden och bildtexten ge exempel på kristendomens roll i skolan förr i tiden?
- Ger eleven exempel på likheter och skillnader?
- Kan eleven göra jämförelser mellan förr och nu?

ELEVSVAR PÅ GODTAGBAR NIVÅ

Eleven ger utifrån bilden och bildtexten exempel på likheter och skillnader vad gäller kristendomens roll i skolan förr och nu.

Lika: "Man har en fröken och sitter vid bänkarna och jobbar."

Olika: " Vi sjunger inte psalmer på morgonen och måste inte lära oss utantill från Bibeln. Vi har datorer och ipads."

ELEVSVAR PÅ HÖGRE NIVÅ

Eleven ger utifrån bilden och bildtexten exempel på likheter och skillnader och jämför kristendomens roll i skolan förr och nu. Dessutom beskriver eleven möjliga orsaker till skillnaderna.

Lika: "Vi lär oss också om kristendom och om Bibeln i skolan."

Olika: "Vi får lära oss om andra religioner också t.ex. judendom och islam. Det är inte bara kristendom som är viktig nu för att vi har många andra religioner i Sverige och samhället har förändrats."

KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV GODTAGBARA KUNSKAPER I SLUTET AV ÅK 3

Eleven beskriver likheter och skillnader samt orsaker och konsekvenser i sammanhang som är relevanta för ämnet.

Att leva i världen

FORNTIDEN

Sidan 24-25, uppgift 3

Hur förändrades livet för människorna när de blev bofasta och började bruka jorden?

TA STÄLLNING TILL FÖLJANDE:

- Kan eleven ge exempel på hur livet som bofast kunde se ut?
- Kan eleven dra enkla slutsatser till vad som förändrades för människorna?

ELEVSVAR PÅ GODTAGBAR NIVÅ	ELEVSVAR PÅ HÖGRE NIVÅ
Eleven ger exempel hur livet som bofast kunde se ut. **"De kunde bygga hus."** **"De kunde ha djur."**	Eleven ger exempel på hur livet som bofast kunde se ut. Eleven beskriver även hur livet förändrades jämfört mot tidigare. **"De lärde sig att bygga hus och kunde börja ha djur. Det gjorde att de bodde kvar på samma ställe. De lärde sig att odla i närheten av sin boplats."**

KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV GODTAGBARA KUNSKAPER I SLUTET AV ÅK 3

Eleven visar grundläggande kunskaper om historiska förhållanden.
Eleven beskriver likheter och skillnader samt orsaker och konsekvenser
i sammanhang som är relevanta för ämnet.